

Sygn. akt III KK 403/22

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Kołodziejski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 października 2022 r.,

sprawy **P. B.**,

skazanego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i in.,

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie

z dnia 17 lutego 2022 r., sygn. akt II AKa 338/21,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt III K 53/21,

p o s t a n o w i ł :

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu skazanego P. B. – adw. K. K. (Kancelaria Adwokacka w S.) kwotę 738 zł (siedemset trzydzieści osiem złotych i zero groszy), w tym 23% VAT, tytułem opłaty za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3. obciążyć skazanego P.B. kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie wyrokiem z dnia 21 października 2021 r., sygn. akt III K 53/21 uznał P. B. za winnego tego, że:

1. w dniu 1 kwietnia 2020 r. w C., woj. [...], uderzając pięściami, a następnie kopiąc po głowie P. S. spowodował u niego obrażenia ciała w postaci złamania dolnej ściany prawego oczodołu oraz środkowej ściany oczodołu prawego, złamania kości nosowych, obrzęk tkanek miękkich prawej połowy twarzy, krwiaka podskórnego w okolicy ciemieniowej, krwiaka okularowego w okolicy oczodołowej prawej z obrzękiem powiek i ranę tłuczoną dolnej wargi, które to obrażenia naruszyły prawidłowe funkcjonowanie narządów ciała na okres powyżej dni 7,
tj. przestępstwa z art. 157 § 1 k.k.;
2. w nocy 10/11 kwietnia 2020 r. w C. woj. [...], w pomieszczeniu Noclegowni dla Bezdomnych, działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia P.C., usiłował dokonać zabójstwa ww. pokrzywdzonego w ten sposób, że ugodził go nożem w głowę powodując u niego obrażenia ciała w postaci rany ciętej okolicy ciemieniowej- potylicznej głowy o długości 4 cm, która wymagała zaopatrzenia chirurgicznego, co spowodowało naruszenie czynności narządu ciała, jakimi są powłoki miękkie głowy na okres trwający dłużej niż 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k. lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na wykonany przez pokrzywdzonego ruch głową,
tj. przestępstwa z art. art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.;
3. w okresie od stycznia 2020 r. do 10 kwietnia 2020 r. w C. woj. [...] wielokrotnie groził J. K. pobiciem i pozbawieniem życia, przy czym groźby te wzbudziły w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione,
tj. przestępstwa z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.;
4. w nocy 07/08 lutego 2020 r. w C., woj. [...] groził T. N. pozbawieniem życia, przy czym groźba ta wzbudziła w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę, że może zostać spełniona,
tj. przestępstwa z art. 190 § 1 k.k.

Jednocześnie wymierzył mu karę łączną 12 lat pozbawienia wolności, zaliczając na jej poczet okres tymczasowego aresztowania, a także zasądził od ww. na rzecz P. S. i P. C. kwoty po 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną

krzywdę. Orzeczenie zawierało także rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego i kosztów sądowych.

Od powyższego wyroku apelację wywiódł zarówno obrońca P. B., jak i prokurator. Obrońca zarzucił:

- obrazę przepisów postępowania, tj. art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. oraz art. 410 k.p.k., polegającą na nieprawidłowej ocenie materiału dowodowego poprzez niezasadne uznanie za wiarygodne zeznań J. K., T. N., S. P., D. B., K. D., P. C., oraz nie uwzględnienie stanu upojenia alkoholowego, w którym znajdowali się świadkowie zdarzenia, a nadto nie uwzględnienie wszystkich okoliczności sprawy, w szczególności pominięcie zeznań A. B. w zakresie, w którym świadek ten wskazuje w toku rozprawy „te zeznania moje są wyciągnięte z kontekstu, byłem ciągnięty za język”, jak również nie uwzględnienie konfliktu oskarżonego z pozostałymi mieszkańcami noclegowni oraz interesu tych osób w składaniu obciążających oskarżonego zeznań celem pozbycia się go z noclegowni;
- obrazę przepisów postępowania, tj. art. 424 § 1 k.p.k. mającą wpływ na treść wyroku, polegającą na sporządzeniu przez Sąd I instancji uzasadnienia nie spełniającego wymogów formalnych, poprzez nie wskazanie argumentów będących wynikiem przeprowadzonej analizy materiału dowodowego przemawiających za przyjęciem przez Sąd I instancji, iż oskarżony nie osiągnął zamierzonego celu na skutek poruszenia głową przez pokrzywdzonego;
- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający istotny wpływ na jego treść, a polegający na niezasadnym przyjęciu, że oskarżony groził J.K. i T. N., a groźby te wywołały u nich realną obawę, że zostaną spełnione, a także, iż zadając cios pokrzywdzonemu miał możliwość przewidywania możliwości spowodowania skutku w postaci śmierci pokrzywdzonego, pokrzywdzony wykonał ruch głową, który zniweczył skutek działania oskarżonego, podczas, gdy prawidłowo ocenione dowody w postaci zeznań świadków, oraz opinią Zakładu Medycyny Sądowej w powiązaniu z zasadami logiki i doświadczenia życiowego nie dają podstaw do przyjęcia takich ustaleń;
- rażącą niewspółmierność wymierzonych oskarżonemu kar jednostkowych i kary łącznej pozbawienia wolności (z ostrożności procesowej).

W konsekwencji obrońca skazanego zawnioskował o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

- obniżenie kary wymierzonej w punkcie 1 wyroku,
- w odniesieniu do punktu 2 wyroku przyjęcie, że P. B. spowodował obrażenia ciała P. C. w postaci rany ciętej okolicy ciemieniowo-potylicznej głowy o długości 4 cm, która wymagała zaopatrzenia chirurgicznego, co spowodowało naruszenie czynności narządu ciała jakim są powłoki miękkie głowy na okres trwający dłużej niż 7 dni i przy przyjęciu, że czyn ten stanowił występki z art. 157 § 1 k.k. i wymierzenie kary w dolnych granicach zagrożenia ustawowego;
- uniewinnienie ww. od czynów z punktu 3 wyroku
- wymierzenie kary łącznej przy zastosowaniu zasady zbliżonej do absorpcji.

Z kolei prokurator zaskarżył wyrok Sądu I instancji na niekorzyść P. B., zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, polegający na nieuprawnionym uznaniu, że P. B. działał z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia P. C., a także rażącej niewspółmierności jednostkowych kar orzeczonych za czyny 1. i 2., a w konsekwencji jego zmianę poprzez ustalenie, że P. B. działał z zamiarem bezpośrednim pozbawienia życia P. C. i wymierzenie mu za czyn 2. kary 15 lat pozbawienia wolności, a za czyn 1. kary 5 lat pozbawienia wolności i w konsekwencji kary łącznej 20 lat pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu tak skonstruowanych apelacji, Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z dnia 17 lutego 2022 r., sygn. akt II AKa 338/21, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok oraz rozstrzygnął w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego i kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Kasację od powyższego wyroku złożył obrońca z urzędu skazanego na jego korzyść, który podniósł następujące zarzuty:

1. Art. 438 pkt 1 k.p.k. – obrazę przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu, a to naruszenie art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, albowiem ustalony stan faktyczny nie pozwala na przypisanie oskarżonemu usiłowania dokonania przestępstwa zabójstwa w zamiarze ewentualnym na szkodę P. C., co implikuje jako prawidłową powinność zastosowania

kwalifikacji prawnej czynu z pkt 2 części dyspozytywnej wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie, jako przestępstwa z art. 157 § 1 k.k.

2. Art. 438 pkt 2 k.p.k. – obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to:
 1. art. 7 k.p.k. poprzez:
 1. przypisanie waloru wiarygodności zeznaniom świadków: S. P., D. B., K. D., P. C., T. N., J. K., wówczas gdy zeznania tych świadków nie są spójne, a świadkowie ci znajdowali się chwili zdarzenia pod wpływem alkoholu, a nadto są skonfliktowani z oskarżonym;
 2. przyznanie przez Sąd wiary zeznaniom pokrzywdzonego P. C. co do przebiegu inkryminowanego zdarzenia, wówczas gdy pokrzywdzony zeznawał niekonsekwentnie przedstawiając w toku kolejnych czynności procesowych inny przebieg zdarzenia i nie potrafił odtworzyć ich przebiegu, badania DNA nie potwierdziły, aby to P. B. miał dopuścić się usiłowania zabójstwa, nie ujawniono na nożu znajdującym się w pomieszczeniu zajmowanym przez P. B. śladów DNA P. C., a także nie wiarygodne są twierdzenia pokrzywdzonego, iż P. B. miał krzyczeć, że go zabije, albowiem okoliczność ta nie znalazła potwierdzenia w zeznaniach innych świadków, a pokrzywdzony sam zeznawał odmiennie;
 3. odmowę przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, iż to P. B. dopuścił się usiłowania zabójstwa na jego szkodę, albowiem P. B. przyznał się do jednego z zarzucanych jemu przestępstw, wyjaśniał w przedmiocie zarzucanych jemu czynów i nie utrudniał w żaden sposób postępowania, co przekonuje, iż przyjął szczerą postawę wobec organów postępowania karnego;
 4. uznanie za wiarygodne zeznań pokrzywdzonych: J. K. i T. N., wówczas gdy okoliczności rzekomych gróźb wypowiedzianych przez skazanego nie zostały potwierdzone żadnym innym dowodem, a osoby te były skonfliktowane z oskarżonym, nie opisały z należytą szczegółowością okoliczności w jakich groźby miały być wypowiedzane;

1. art. 424 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie wyjaśnienia przez Sąd w uzasadnieniu, na podstawie jakich dowodów uczynił ustalenia, iż P. C. wykonał unik głową celem udaremnienia próby zabójstwa;
2. art. 9 § 1 k.p.k. poprzez zaniechanie zasięgnięcia opinii ZMS przez oskarżyciela publicznego w toku postępowania przygotowawczego, jak też przez sądy obu instancji, na okoliczność tego, czy rana cięta głowy doznana przez pokrzywdzonego od ciosu nożem, zagrażała jego życiu, czy też stan taki u pokrzywdzonego w chwili zdarzenia nie zachodził.
3. Art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, poprzez błędne ustalenie, iż pokrzywdzony – P. C. wykonał ruch głową w następstwie którego oskarżony nie osiągnął zamierzonego celu w postaci pozbawienia życia, wówczas gdy fakt ten nie wynika z żadnego dowodu przeprowadzonego w sprawie.
4. Art. 438 pkt 4 k.p.k., poprzez rażącą niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego kary łącznej i kar jednostkowych: za czyn z pkt. 1. części dyspozytywnej Sądu Okręgowego w Szczecinie - kary 3 lat pozbawienia wolności, a z pkt. 2. - 10 lat pozbawienia wolności, a za czyny z pkt 3 i 4 roku pozbawienia wolności w sytuacji, w której P. S. sprowokował do popełnienia czynu zabronionego P. B., zachowywał się wobec oskarżonego agresywnie oraz wulgarnie, która to okoliczność nie znalazła odzwierciedlenia w wymierzonej za ten czyn karze, a oskarżony w przypadku uznania jego sprawstwa co do czynu z pkt. 2 zadał tylko jeden cios nożem wywołując uszkodzenia jedynie powłok miękkich głowy, a pokrzywdzony wypisany został ze szpitala po 3 dniach, jak też sam odstąpił od zadawania kolejnych ciosów.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu II instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym, wnosząc o wskazanie konieczności uzupełnienia materiału dowodowego o opinię ZMS i ponowne przesłuchanie P. C.. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu na podstawie § 11 ust. 2 pkt 6 Rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie

opłat za czynności adwokackie w wysokości 3-krotności stawki minimalnej powiększonej o należny podatek VAT, wobec wyroku TK z dnia 23 kwietnia 2020 r. w sprawie o sygn. SK 66/19.

Prokurator Rejonowy w Choszczynie wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k., co umożliwiło jej oddalenie na posiedzeniu bez udziału stron.

W związku z treścią podniesionych zarzutów, koniecznym jest na wstępie poczynienie kilku uwag natury ogólnej. Po pierwsze, kasacja przysługuje stronie od prawomocnego wyroku sądu odwoławczego kończącego postępowanie (art. 519 k.p.k.). Dlatego też określone zarzuty kasacyjne winny być kierowane w stosunku do wyroku sądu *ad quem*, a nie sądu pierwszej instancji, czego zdaje się nie dostrzegać skarżący. Po drugie, ten nadzwyczajny środek zaskarżenia może być wniesiony wyłącznie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeśli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 535 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Natomiast zarzut rażącej niewspółmierności kary może być podnoszony w kasacji strony jedynie jako zarzut dodatkowy, tzw. niesamoistny (art. 535 § 3 zd. drugie k.p.k.). Po trzecie, Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację co do zasady w granicach zaskarżenia. Owo rozpoznanie ograniczone jest zakresem podniesionych zarzutów, tj. twierdzeń autora kasacji w przedmiocie uchybień popełnionych przez sąd odwoławczy w orzeczeniu, które zostało zaskarżone. W szerszym zakresie Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację tylko w przypadkach określonych w art. 435 k.p.k., art. 439 k.p.k. oraz art. 455 k.p.k. W toku postępowania kasacyjnego nie dokonuje się kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, ani nie weryfikuje się zasadności ustaleń faktycznych, bowiem to zarzut kasacyjny musi precyzyjnie wskazywać o jakie uchybienie chodzi, gdyż będzie on odczytywany w sposób ścisły oraz formalny (postanowienie SN z dnia 22 lipca 2021 r., V KK 229/21, LEX nr 3241697).

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zarzut I., dotyczący obrazy prawa materialnego, w kształcie przyjętym przez

skarżącego jest w istocie skierowany przeciwko orzeczeniu Sądu *a quo*. Sąd odwoławczy jedynie utrzymał w mocy orzeczenie pierwszoinstancyjne, co oznacza, że nie mógł dopuścić się obrazy przepisów art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. Nie budzi wątpliwości, że wyrokowi Sądu II instancji można byłoby wytknąć nienależyte rozpoznanie zarzutu apelacyjnego dotyczącego obrazy prawa materialnego pod warunkiem jednak, że zostałby on w tym środku odwoławczym postawiony. Tymczasem analiza akt niniejszej sprawy wskazuje, że zarzut ten został sformułowany po raz pierwszy w kasacji. W takiej sytuacji winien być on powiązany z zarzutem obrazy art. 440 k.p.k. w zw. z art. 434 § 1 k.p.k. (zob. postanowienie SN z dnia 4 lutego 2003 r., V KK 61/02, OSNKW 2003, nr 5-6, poz. 48). Tylko w takim przypadku kasacja będzie skierowana przeciwko wyrokowi sądu drugiej instancji a nie orzeczeniu pierwszoinstancyjnemu. O obrazie prawa materialnego można mówić w razie nieprawidłowej subsumpcji ustalonego stanu faktycznego pod określony przepis statuujący czyn zabroniony czy też błędnej wykładni znamion konkretnego przestępstwa (zob. m.in. wyrok SN z 21 marca 2019 r., V KK 108/18, LEX nr 2642389). Z taką sytuacją nie mamy do czynienia w niniejszej sprawie. Sąd I instancji ustalił, że skazany działając z zamiarem ewentualnym pozbawienia życia P. C., usiłował dokonać zabójstwa ww. pokrzywdzonego w ten sposób, że ugodził go nożem w głowę, powodując u niego obrażenia ciała w postaci rany ciętej okolicy ciemieniowo-potylicznej w długości 4 cm, która wymagała zaopatrzenia chirurgicznego, co spowodowało naruszenie czynności narządu ciała, jakimi są powłoki miękkie głowy na okres trwający dłużej niż 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na wykonany przez pokrzywdzonego ruch głową. Takie zachowanie niewątpliwie wyczerpuje znamiona przestępstwa stypizowanego w art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. Tak więc o błędnej subsumpcji nie może być mowy. Analiza uzasadnienia wyroku Sądu *a quo* nie wskazuje również na błędną wykładnię znamion wskazanego czynu. Skarżący pod pozorem obrazy przepisów prawa materialnego zdaje się kwestionować zamiar pozbawienia życia. Rzecz jednak w tym, że zamiar sprawcy jest elementem faktycznym, oznacza zjawisko ze sfery rzeczywistości, a nie z dziedziny ocen czy wartości, a więc ustalenie zamiaru jest kwestią ustaleń faktycznych i ewentualnego

błędu sądu w tym właśnie zakresie, a nie naruszenia prawa materialnego (zob. postanowienie SN z dnia 29 marca 2007 r., IV KK 32/07, LEX nr 475359; wyrok SN z dnia 4 kwietnia 2011 r., III KK 280/10, LEX nr 794016; postanowienie SN z dnia 3 października 2011 r., V KK 96/11, LEX nr 1044083). Powyższe okoliczności doprowadziły do uznania zarzutu I. kasacji za oczywiście bezzasadny.

Przechodząc do omówienia zarzutów wskazanych w punkcie II.1. i II.4. kasacji zauważyć należy, że również i one odnoszą się do wyroku Sądu *a quo*. Zabrakło wyraźnego odniesienia do postępowania odwoławczego i ew. nieprawidłowości popełnionych na tym etapie. Autor kasacji przywołuje m.in. art. 438 pkt 2 k.p.k. przy zarzucie obrazy przepisów postępowania zapominając, że przepis ten wskazuje podstawy apelacyjne, a nie kasacyjne. Zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. błędy proceduralne mogą stanowić podstawę kasacji tylko wówczas, gdy są one rażące i mogły mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Co więcej, zarzuty dotyczące niewłaściwej oceny dowodów w postaci zeznań świadków S. P., D. B., K.D., P. C., T. N. i J. K., a także niedostatki uzasadnienia wyroku, były już podnoszone w apelacji. Ich powtarzanie w postępowaniu kasacyjnym jest niedopuszczalne. Mogłyby stać się podstawą zarzutów kasacyjnych tylko poprzez próbę wykazania nienależytej kontroli instancyjnej dokonanej przez Sąd *ad quem*, a więc wówczas, gdyby Sąd II instancji w ogóle nie rozpoznał zarzutów apelacyjnych (art. 433 § 2 k.p.k.), bądź też nie rozpoznał ich w sposób rzetelny i wszechstronny (art. 457 § 3 k.p.k. czy też obecnie raczej art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.). Analiza uzasadnienia wyroku drugoinstancyjnego prowadzi do wniosku, że Sąd *ad quem* należycie ustosunkował się do podniesionych w apelacji zarzutów obrazy zarówno art. 7 k.p.k., jak i art. 424 § 1 k.p.k. Wskazał, że wszyscy lokatorzy noclegowni obawiali się skazanego, który ich zastraszał, a wobec niektórych stosował także przemoc fizyczną. W tej sytuacji stwierdzenie obrońcy, że część świadków była „skonfliktowana z oskarżonym” jest nieporozumieniem. Z samego faktu, że świadkowie nie żyli pozytywnych uczuć do skazanego nie sposób wyciągnąć wniosku, że zeznawali oni nieszczerze. Wręcz przeciwnie, okoliczności te wyjaśniają dlaczego byli oni niechętni w składaniu zeznań przeciwko P. B., a także z jakich powodów ich depozycje nie były wyczerpujące. W tym miejscu wystarczy przywołać zeznania P. C. i T. N., którzy przesłuchiwani na rozprawie

wprost przyznawali, że obawiają się P. B. (k. 601v., k. 664). Słusznie Sądy obu instancji uznały, że stan nietrzeźwości *a priori* nie dyskwalifikuje oświadczeń procesowych uczestników postępowania. Dotyczy to zarówno zeznań świadków, jak i wyjaśnień oskarżonego. Wyjaśnienia P. B. pozostają w sprzeczności z pozostałymi dowodami zgromadzonymi w sprawie. Jak słusznie zauważył prokurator w odpowiedzi na kasację, skazany przyznał się jedynie do spowodowania obrażeń ciała u P. S., a więc wyłącznie do zdarzenia udokumentowanego nagraniem z monitoringu. Zaprzeczał, aby ugodził nożem P.C., co pozostaje w sprzeczności nie tylko z zeznaniami tego ostatniego, lecz także S. P., który widział moment zadania ciosu. Wyjaśnienia P. B. pozostają także w sprzeczności z oświadczeniami procesowymi pozostałych świadków. Sąd odwoławczy ustosunkował się również do kwestii uniku głową P. C.. Wskazał wyraźnie, że ustalenie to poczynione zostało w oparciu o depozycje samego pokrzywdzonego, którego zeznania uznane zostały za wiarygodne. Autor kasacji w części motywacyjnej w żadnym zakresie nie odniósł się do ww. kwestii. Uparcie polemizuje z ustaleniami Sądu *a quo* i dokonaną przez niego oceną dowodów, co doprowadziło do uznania zarzutów II.1. i II.4. za oczywiście bezzasadne.

Odnosząc się do zarzutu II.5. należy zauważyć, że obrońca nie podnosił go na wcześniejszym etapie postępowania. W szczególności próżno szukać w samej apelacji kwestii związanych z zaniechaniem zasięgnięcia opinii biegłych co do tego, czy rana cięta głowy u P. C. zagrażała jego życiu. W tym zakresie obrońca zarzuca obrazę art. 9 § 1 k.p.k., który jako przepis o charakterze ogólnym nie może stanowić samodzielnej podstawy kasacyjnej (*vide* postanowienie SN z dnia 11 września 2012 r., IV KK 211/12, LEX nr 1220924). Na marginesie zauważyć wypada, że podnosząc rzeczony zarzut obrońca *de facto* przyznaje, że na wcześniejszym etapie nie działał na korzyść swego klienta, skoro nie zawnioskował o przeprowadzenie tak kluczowego – jego zdaniem – dowodu. Rację ma jednak prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, że to czy obrażenia doznane przez pokrzywdzonego zagrażały jego życiu jest irrelewantne z punktu widzenia przedmiotowej sprawy. To nie bowiem kwestia obrażeń doznanych przez pokrzywdzonego, a zamiar sprawcy mają istotne znaczenie dla przypisania mu

zbrodni zabójstwa, czy też usiłowania tego przestępstwa. Tym samym zarzut II.5. również okazał się oczywiście bezzasadny.

Niekasacyjne, a więc niedopuszczalne okazały się natomiast zarzuty III. i IV.. Jak wskazano wyżej, zamknięty katalog podstaw kasacyjnych wskazanych w art. 523 § 1 k.p.k. wyłącza zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Kwestia ta w judykaturze i doktrynie nie budzi żadnych wątpliwości. Słusznie podnosi się, że w postępowaniu kasacyjnym nie można skutecznie podnosić zarzutu określonego w art. 438 pkt 3 k.p.k., zarówno wprost, jak i pod pozorem naruszenia prawa procesowego (zob. m.in. postanowienie SN z dnia 13 stycznia 2022 r., III KK 531/21, LEX nr 3369548; postanowienie SN z dnia 28 października 2016 r., V KK 253/16, LEX nr 2141238; postanowienie SN z dnia 24 marca 2015 r., III KK 398/14, LEX nr 1758798). Rolą sądu kasacyjnego nie jest ponowne – „dublujące” kontrolę apelacyjną – rozpoznawanie zarzutów stawianych przez skarżącego orzeczeniu sądu I instancji (*vide* postanowienie SN z dnia 5 maja 2015 r., IV KK 430/14, LEX nr 1747355). Natomiast zgodnie z art. 523 § 1 zd. drugie k.p.k. kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary. Użyty w tym przepisie zwrot „wyłącznie” nie oznacza, że zarzut rażącej niewspółmierności kary może być podniesiony obok jakichkolwiek innych zarzutów. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że wolno w kasacji twierdzić, że kara jest niewspółmierna pod warunkiem jednak, że zarzuca się rażącą obrazę prawa materialnego lub procesowego, która mogła mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia o karze (zob. wyrok SN z dnia 3 listopada 1999 r., IV KKN 206/99, OSNKW 2000, nr 1-2, poz. 15; postanowienie SN z dnia 2 czerwca 2015 r., IV KK 131/15, LEX nr 1755914; wyrok SN z dnia 20 stycznia 2016 r., III KK 187/15, LEX nr 1984691; postanowienie SN z dnia 27 września 2016 r., V KK 245/16, LEX nr 2149236; postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2022 r., V KK 606/21, LEX nr 3369853). Tak więc **zarzut rażącej niewspółmierności winien być dla swej skuteczności powiązany w kasacji z zarzutem rażącej obrazę prawa, która mogła mieć wpływ na orzeczenie o karze**, czego skarżący nie uczynił.

Z tych przyczyn, nie znajdując podstaw do uwzględnienia kasacji, Sąd Najwyższy orzekł o jej oddaleniu, jako oczywiście bezzasadnej.

W związku z tym, że kasacja w imieniu skazanego P. B. została sporządzona i wniesiona przez obrońcę z urzędu, Sąd Najwyższy, z tytułu dokonania tych czynności, zasądził na rzecz adw. K. K. opłatę w kwocie 738 zł, w tym 23% VAT. Rozstrzygnięcie w tym przedmiocie wydano na podstawie § 2, § 3, § 4 ust. 1 i 3, § 17 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. 2019, poz. 18 z późn. zm.). Sąd Najwyższy nie podziela stanowiska obrońcy, że z uwagi na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 kwietnia 2020 r., sygn. SK 66/19, podstawą do przyznania wynagrodzenia zarówno obrońcy z wyboru, jak i obrońcy z urzędu winno być rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 z późn. zm.). Po pierwsze orzeczenie to zapadło na gruncie nieobowiązującego już rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. poz. 1801). Wówczas ustawodawca posługiwał się pojęciem opłat maksymalnych, które w tamtym akcie prawnym były tożsame z opłatami minimalnymi określonymi w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 z późn. zm.). Nierówność traktowania obrońców z urzędu i obrońców z wyboru sprowadzała się do możliwości obniżenia tym pierwszym opłaty do 1/2 stawki maksymalnej. W obecnie obowiązującym stanie prawnym ww. ograniczenie nie obowiązuje. Wprowadzie ustawodawca obniżył opłaty minimalne w sprawach karnych w stosunku do opłat w przypadku obrony z wyboru, jednak zabiegu takiego nie można automatycznie traktować jako niekonstytucyjnego, jak czyni to skarżący. Należy zauważyć, że w zakresie pomocy prawnej udzielanej z urzędu w postępowaniu karnym obowiązuje rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 28 września 2020 r. w sprawie sposobu zapewnienia oskarżonemu korzystania z pomocy obrońcy z urzędu (Dz.U. z 2020 r., poz. 1681). Zgodnie z zawartymi w nim uregulowaniami, prezes właściwego sądu ustala listę obrońców, która składa się z dwóch części. Część A obejmuje adwokatów i radców prawnych uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według przepisów o

ustroju adwokatury oraz ustawy o radcach prawnych, mających siedzibę zawodową na obszarze właściwości danego sądu, deklarujących gotowość udzielania oskarżonym pomocy prawnej z urzędu. Z kolei część B obejmuje pozostałych adwokatów i radców prawnych uprawnionych do obrony w postępowaniu karnym według przepisów o ustroju adwokatury i ustawy o radcach prawnych, mających siedzibę zawodową na obszarze właściwości danego sądu. Z § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia wynika, że prezes sądu, sąd lub referendarz sądowy wyznacza obrońcę z urzędu spośród adwokatów i radców prawnych ujętych w części A listy obrońców, a dopiero w razie niemożności sięga po tych wskazanych w części B. Jak ustalono, adw. K. K. wpisany jest na listę obrońców w części A i właśnie z niej został wyznaczony obrońcą z urzędu w niniejszej sprawie. Skoro zatem sam zadeklarował chęć świadczenia pomocy prawnej z urzędu, to należy założyć, że czynił to z pełną świadomością reguł, na jakich będzie ona udzielana, w tym w zakresie możliwego uzyskania z tego tytułu wynagrodzenia. Reasumując, **skoro obrona z urzędu świadczona jest *de facto* przez adwokatów i radców prawnych, którzy wyrazili taką gotowość, to nie sposób uznać, że niższe opłaty niż w przypadku obrony z wyboru automatycznie powodują naruszenie konstytucyjnej zasady równości wobec prawa.** Domaganie się przez obrońcę podwyższenia wysokości opłaty w sytuacji, gdy część zarzutów ma charakter niekasacyjny, a druga część znajduje się na granicy dopuszczalności nie znajduje żadnego uzasadnienia.

O kosztach sądowych postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., obciążając nimi skarżącego P. B..

[as]